

PLANINAR

Vjesnik „Hrvatskoga planinarskoga društva“

U ZAGREBU.

»Planinar« izlazi svaka dva mjeseca na 16 stranica a izdaje ga »Hrv. plan. društvo. — Godišnja preplatnina a ujedno članarina jest 6 K; pojedini broj стоји 1 K. — Novci se šiljaju društvenom blagajniku g. Ivanu Exneru, uraru i draguljaru, Petrinjska ulica br. 7. — naprotiv Sudničke ulice na Zrinjskom trgu. — Uredništvo vodi prof. Vjekoslav Novotni

Broj 2.

Za ožujak i travanj 1908.

God. XI.

Zibonoga.

(Napisao Grgo Petković.)

Kad te put vodi iz Tijesnoga k Stankovcima, čim mitiš ruševine starodrevnog gradića „Dazline“, odmah ti u oči udara seoce „Putičanje“ od kojih jedno dvanaestak kuća a oko sto duša. Ubavo to selašće stoji po briješu, po vrh polja, medju stranama. Odmah blizu, više njega, diže se „Zibonoga“, strana, koja se često u puku spominje koliko sa lijepih pogleda, koji se s nje pružaju, toliko i s druge svoje prirodnosti; jer po pučkoj predaji tu je u davno vrijeme grad bio i tu se vještice na svoje zborište okupljaju. Radi svoga toga očutih u sebi želju na nju otici, te se uputih k njoj nekako o uskršnjen blagdanima prošle godine.

Kad ideš na nju s gornje strane, čini ti se „Zibonoga“ vrlo malena strančica, te jedva vjeruješ, da se sve može s nje vidjeti, što se pri povijeda; ali kada na nju dodješ, ostaneš iznenadjen, jer ti zbilja sve ono udara u oči, što svijet kaže, da s nje vidi. Kad kreneš k njoj od seoca „Crljenika“, prolaziš kroz malene smreke i grabe, kroz veliki vrlet, koja ti obuću poput noža para. Često tud po škrapama možeš opaziti nagusto raznih bilina, kao: brišnjastog (gustog) bukovca, miomirisnog smilja i ljekovite kadulje; a može se desiti, da te iza koje te gore ili biline i zec svojim skokom iznebuši. Kroz škrape i grebene u brzo na „Zibonogu“ doskačeš. Nije ti se teško na nju uspinjati, jer, kako rekoh, vrlo je malena s gorinje strane. Čim si stupio na vrh, odmah ti noge staje na temelje nekakovih ograda, koje se po vrhu i pleć vrha po njoj nalaze. Po vrhu je nešto ravni, iz koje se vidi trava i spomenuto bilje, maljušne smrečice i grmiče, medju kojima gdjekoju zakukanu zimizelen.

„Zibonoga“ će biti visoka kojih 400 m. Nalazi se tih medju stranama, od kojih je malene dražice rastavljaju. S gornjih strana kad ju motriš, čini ti se od svih najmanja, a kad ju s donje strane gledaš, onda ti se čini zaista od svih najviša. Oblika je sasvim slična kakav obično imaju sve strane po Kotarima, t. j.

okrugle širine i visine, u dnu široka, a gori sve viša i uža, dok ne završi rtom, koji je u Zibonoge sasvim batlast (zarubljen). Bit će joj dno široko u okrug oko 200 m., a vrh ne će imati više od jedno 70 m. širine. Po njemu i krajem njega ima sijaset zidova i malenih gromilica, po kojima vidiš, kud se kopalo nadajući se, da će tude novaca iskopati. Zemlja i škalja po svoj „Zibonozi“ i oko nje puna je komadića bakretina i drugog zemljjanog sudja, što je znak, da je zbilja nekoč na „Zibonozi“ kakvo mjesto opstojalo.

Pri vrhu s istočne i donje strane ima velikih litičina, s kojih pasti, vrat bi ulomio. Izim vrha strana nema nigdje mečari, već je svud sama škalja i vrlet, iz koje se svud diže jednačka gora, trava i bilina. Ovce i goveda po njoj malo mogu što naći, dočim koze mogu što brstiti, a mogu i štogađ trave iz škrapa istegnuti.

Kad se kojoj ženskoj rugaju, da je vještica, kažu joj: A na „Zibonogu“ odletila, pa se na njoj na komade razletila! Narod baje, da se na njoj za stalno svake noći vještice sastaju te tu zbor zbole i kolo igraju. Mnogi se kunu, da su ih vidili, gdje na nju lete i kako iz njih vatru sijeva. Kad se na njoj vještice okupe, da je na nju onda doći, naopako; nikad te više ne bi; ustrijelile bi te i srce ti izvadile . . .

Vele, da je tu bio nekakvi grčki grad i da je u njem, u zemlji, mnogo novaca zakopano. Božo Smolić iz Pritičanja kaže, da se više puta na godinu čuje, kako u njoj zvoni, isto kao da lopatom novce prigrčeš; a Mate Morić-Žirak iz Stankovaca mi je pripovijedao, da je žena pok. Jadre Morića-Risa iz istog sela našla u njoj novaca i odmah pomahnitala; a Jadre Perica isto iz Stankovaca veli, da je na vrhu u nekom zidu kopao i našao pun čup novaca, sasuo ih u rukav od haljine i odmah ih odnio kući, al kad došao i izasuo, to ti to ugljevlje, a ne novci . . .

Lijepo je gledati sa „Zibonoge“. Kad se okreneš gori, odmah ti je na očima nekad živo i bogato mjesto „Velim“, gdje se je rodio vrijedni franjevac O. F. Toma Babić, sastavljač knjige „C v i t r a z l i k a m i r i s a d u h o v n o g a“, koja je u seljaštvu obljudljena ništa manje od Kačića „Ugodnog razgovora naroda slovenskoga“. Ispod Velima lijep pogled pada po velimskom polju, na zapad istoga po stankovačkom polju, a po vrh njega po Stankovcima i Budaku, selima, što se ispod strana ko kanica otegli. Po vrh njih lijep pogled ustavlja se po stranama: Budaku, Šernjači, Marovači, Vincu, „Maloj“ i „Velikoj“ gradini stankovačkoj, odklem se otimlje ispod tih gradina na „Pogrebaču“, uzvisiti briješ, na kojem se diže starodrevna crkva „Gospa mala“. Oko ove poredali se vinogradi puni smokava i maslina, da ih ne možeš od miline sit se nagledati. Ugodno je otalem pogledati gori na sela: Bulić, Lišane, Mišljen te na staroslavni naš Bribir i Ostrovicu, te dvije nekoč znamenite točke u krajini dičnih i krasnih hrvatskih ravnih Kotara. Čarobna je a po prošlosti i znamenita okolina Bribira i Ostrovice. Na istočnu stranu „Zibonoge“ lijepo ti se očima ukazuju sela: Čista mala : velika, Građevci, Dragišići; preko ovih pogled pada na krasno romantično „Prukljansko jezero“, koje je, kako pučka bajka kaže, potopilo „gavanove dvore“,

kad su se ono podigli angjeli, da po svijetu prose i svijet kušaju. Na donju stranu na mnogo mjesta ukazuje ti se more, a krajem njega mnoga primorska mjesta kao: Zlosela, Betina i otok Murter uz crkvicu sv. Roka i njegovu glavicu, koja sa svojih lijepih pogleda mnoge sebi pritegne. U jug ti se sasvim ukazuje Krešimirov grad „Šibenik“, na mnogo mjesta more i sela: Zlarin i Rogoznica, a amo malo bliže vidiš razvaline gradića Raketnice i Dazline. Tuđ isto lijep ti pogled pada po stranama i kršima, koje je neumorni Primorac iskrčio i po njima vino-grade posadio.

Odmah do „Zibonoge“ su strane: Gorivuk, Marovača, Čelinka, Sutvina i Debelo brdo. Izim „Zibonoge“ od svih je najviši Gorivuk i Sutvina. Vrijedno je i na ove dvije strane otići, ali ipak s njih se lijepi vidici ne pružaju, kao s vrelne i milogledne „Zibonoge“.

XXXIII. glavna skupština hrv. planinarskoga društva u Zagrebu.

Glavna skupština hrv. plan. društva za god 1907. sazvana bi po §-u 7. društvenih pravila i održana 26. travnja 1908. uz ovaj oglašeni dnevni red:

1. Predsjednik otvara skupštinu;
2. Ovjerovljuje se zapisnik zadnje glavne skupštine;
3. Čitaju se izvještaji upravnoga odbora, blagajnika i nadzornoga odbora;
4. iznašaju se eventualni prijedlozi;
5. bira se novi upravni i nadzorni odbor.

Skupštini predsjedaše Miroslav grof Kulmer a tajnikom bijaše Dr. Oskar Kornicer.

Na skupštinu dodje 30 članova.

Predsjednik pozdravi sgodnim riječima skupštinu zahvaljujući se članovima na dolasku i ističući napose spori ali ustrajni razvitak našeg planinarskoga društva u korist poznavanja naše krasne domovine. Po tom se ovjerovi zapisnik prošlogodišnje glavne skupštine, kako je otisnut u Planinaru god. 1907. Na poziv predsjednikov pročita tajnik ovaj

Izvještaj o radu upravnog odbora u minuloj god. 1907.

Slavna skupštino!

Danas se 33. put sastaje hrv. plan. društvo u glavnu godišnju skupštinu. da se osvrne u kratko na prošlogodišnji rad svoj. Ističući upravni ovaj odbor da mu je i prošle godine bila na umu što veća štednja izjavljuje namah s početka, da je u prošloj godini opet samo najnužnije investirao pribirući svaki novčić za veću društvenu akciju.

Članovi su prošle godine dobivali društveni list „Planinar“, koji je na temelju zaključka upravnoga odbora tek tri puta mogao izlaziti, kad mu nije

stiglo dosta gradiva. Nu i iz ovih brojeva razabiremo, da su nam članovi dosta marljivo pohadjati i domaće i tudi krajeve kao što su: Glavica Vršica, Velebit, Plešivica, Bjelolasica, Učka, Sarajevo, Bistrik, Pale, Mostar, Konjic, pod Veliki Klek, Lastva, Visoka itd. Razumijeva se samo sobom, da je naša divna grebačka gora sa svojim još divnjim Sljemenom uz stare svoje goste našla i opet novih, koji, već 40 godina u Zagrebu nisu ni snivali, da se na Sljeme dolazi tako lahko i udobno. Čar se je na Sljemenu prešle godine znatno po-većao, otkad je po naklonosti ovogradskoga slav. poglavarstva i našega grofa Kulmera vidik i pred gradskom kućom i pod piramidom znatno otvoren i raširen, tako da se sada na jug, sjever i zapad prostim okom vidi za jasna dana svaki kraj u savskoj dolini od Brežaca do ispod Siska; tek istok, imovina gradška, još nije dovoljno otvoren.

Prema prijašnjim godinama izdavaše se Planinar u 400 primjeraka; po 34 primjerka davaše odbor na poklon ili u zamjenu.

Odbor ovaj osim toga spremase već dvije godine izdavanje većega i značnijega djela. Pod tiskom se naime sada nalazi *Album Bosne i Hercegovine*. Djelo će biti sastavljeni prema onom poznatom jubilarnom „Die österr.-ung. Monarchie in Wort und Bild“ i sjajno ilustrovano, u četvorini i najsajnije opremljeno, te će u našoj knjizi biti najsjajnija knjiga a kraj toga se kupovati za vrlo malu cijenu. Iza toga snuje odbor izdavati u drugom svesku na isti način ilustrovani i opisanu Hrvatsku, Slavoniju i Dalmaciju. Premje djelo tek turističko-poučno sastavljeni, bit će od trajne vrijednosti.

Broj društvenih članova nam opet spade uslijed smrti, preseljenja i sa drugih razloga, ali nam se opet javi 56 novih člana. Po tom brojimo danas 28 utemeljitelja, 349 člana, ukupno 377, za 15 više od godine 1906.

Upravni ovaj odbor nastojaše i ove godine grad Zagreb uže spojiti sa krasnim našim prigorjem. U tu svrhu je zamolio već prije dvije godine za Sljeme telefon, a ove godine poštansku ambulancu te tramway do Šestina. Dobre je nade, da će se ove godine i tramway do Šestina i telefon na Sljeme izgraditi; što će biti u malo vremena od velike praktičke koristi za stanovništvo svih slojeva grada Zagreba.

Na Sljemenu našem opet je i ove godine gospodarstveno investirano. Sva posteljina naime je potpuno obnovljena, rubenina popunjena, stolci i stolovi ispravljeni. I ovom sgodom moli ovaj upravni odbor, da od lugara ne traže gospoda članovi ono, što ne može dati, i da ne smatraju lugarnicu hotelom.

Knjižnica se društvena ove godine upotpuni za 8 časopisa i jednom kartom.

Ova slavna skupština razabrat će iz blagajničkoga izvještaja, da smo se prošle godine uz sve troškove i financijski pomogli. Imo gotovine 10,381 K a sva imovina valja 20.300 kruna.

Osobitom brigom za prikupljanje članova istakoše se gg. Dolovčak Ivan i Solar Feri. Hvala im u ime društva.

Dužnost nam je i ovom zgodom zahvaliti se svim slavnim uredništvima naših dnevnika, što su nam rado i besplatno primala društvene vijesti.

Zalosna nam je dužnost konačno saopćiti, da su nam umrli ovi članovi i planinarski mili drugovi: Arko Antun posjednik, Dolovčak Mladen savjetnik Fürst Hinko šumarnik, Karas Mirko posebnik, Preradović Radovan, bankovni činovnik, Princ Josip, trgovac, Dr. Pliverić Josip, profesor, Radja Antun, Stožir Ivan, profesor, Dr. Zahar Ivan, odvjetnik, Hadrović Gavro, župnik i Lederer Josip, trgovac.

Tim ovaj odbor svršava svoj izvještaj i vraća svoj mandat.

Izvještaj ovaj bi primljen bez prigovora na znanje isto tako i izvještaj blagajnički, koji bijaše ovako predložen:

Imovina za godinu 1907.

1. Blagajnički ostatak	K	10.381.15
2. Vrijednost imovine:		
a) Piramida na Sljemenu	K	5.600.—
b) Piramida na Plešivici		1.000.—
c) Vlastita kuća na Sljemenu		1.050.—
d) Inventar u istoj		200.—
e) Inventar u planinarskoj kući		900.—
f) Pokućstvo		200.—
g) Inventar u Podsusjedu		120.—
h) Paviljon kod Kralj. zdenca		150.— 9.220.—
3. Knjižnica		350.—
4. Vodj na Sljeme, Plešivicu		173.—
5. Zaliha vina na Sljemenu		117.72
6. Tiskanice		58.13

Ukupno K 20.300.—

Zaključni račun za godinu 1907.

1. Blagajnički ostatak	K	7.801.73
2. Utemeljiteljni prinos		100.—
3. Članarina „od lani 12 K priračunano“		2.076.—
4. Preplate na „Planinar“		20.—
5. Zakupnina Podsusjed		100.—
6. Stanarina i noćenje		382.—
7. Prodane vodje na S., P. i stol		40.70
8. Conto vina i pive		4.992.12
9. Kamati od uložene glavnice		303.51

Ukupni prihod	K	15.816.06
rashod	K	5.434.91

Blagajnički ostatak K 10.381.15

1. Asekuracije i zakupnina	K	54.09
2. Tiskara za Planinar	K	254.42
3. Uredjenje puteva i t. d.	K	125.19
4. Nabava inventara	K	53.75
5. Povraćene namire i inkasator	K	325.20
6. Conto vina i pive	K	2.812.04
7. Dovoz, daće i procenti	K	1.543.02
8. Nagrada uredniku ,	K	206.—
9. Nagrada Gašparcu	K	61.20

Ukupni rashod K 5.434.91

slovom deset hiljada tristo osamdeset i jednu i $\frac{15}{100}$ K.

Ivan Exner.

Svestrano preispitano i u redu pronadjeno.

Revizionalni odbor:

Zagreb, dne 24. travnja 1908.

Rikardo Flögel

Rusan

Milčić.

Skupštinar R. Flögel kao pročelnik revizionog odbora predlaže na to ab-solutorij blagajniku i upravi, što skupština bez primjedbe i prihvati.

Iza toga otstupi stari odbor te bi per acclamationem izabran ovaj novi odbor:

Miroslav grof Kulmer predsjednikom; Lenuci Milan i Broschan Miroslav podpredsjednicima; a odbornicima gg. Dr. Bošnjak Karlo, Broz Mirko, Exner Ivan, Hafner Ivan, Juričić Ivo, Dr. Kornicer Oskar, Dr. Langhoffer August, Novak Ivan, Novotni Vjekoslav, Rotter Antun, Sova Slavoljub i Zigmundovsky Rudolfo.

U nadzorni odbor izabra skupština gg. Flögel Rakarda, Milčić Petra i Rusan Josipa.

Na upit predsjednika iznese skupštinar Milčić obrazloženi prijedlog, da se hrv. plan. društvo pobrine za uzdržavanje starih gradina u našoj domovini. Skupštinar Zeininger zagovara takodjer misao, nu sudi, da hrv. plan. društvo može tek zagovarati stvar peticijom kod kr. zem. vlade, jer društvo nema sredstava, da samo poduzme uzdržavanje starih gradina. I grof Kulmer sudi, da se od plan. društva ne bi moglo tražiti uopće uzdržavanje historijskih gradina ističući napose o gradinama u zagrebačkoj gori, da se Medvedgrad po njegovoj brizi ne će ništavati, a Susjedgrad da bi mogao kao vidikovac služiti, kad bi se ona još stršeća stijena zgodno podzidala; tim se i skupština složi. Skupštinar Anzel želi znati, što je odbor učinio, da se nova piramida podigne na Ivančici. Odbornik Novotni odvraća, da je stara drvena piramida na Ivančici radi posvemašnje trošnosti razvaljena, da je nadalje općinsko poglavarstvo u Ivancu eventualno obećalo skupiti 2000 K. za gvozdenu piramidu, nu da se ovaj odbor nije mogao odvažiti na podizanje piramide, jer za to nema novaca; trebalo bi naime za piramidu visoku preko 15 met. više nego 6—8000 K., a da u prvom redu

odbor ovaj misli na Sljemenu našem podignuti svoj dom ili hotel, čim se namaknu sredstva. — Skupštinar Hercezi bi želio, da se znakovi u zagrebačkoj gori obnove, u koliko su zlobnom rukom oštećeni. Skupštinar Novak bi želio, da se na Sljemenu kavalete za postelje nađave. Društveni ekonom odvraća, da je to već učinjeno, pa ujedno sve moguće za svaku čistoću. Skupštinar Kern izriče želju, da se hrv. plan. društvo zauzme kod gradskog ovoga poglavarstva, kako bi se na Sljemenu neko zemljiste parceliralo za gradnju privatnih kuća. Odbornik Lenuci odvraća, da su dosada dvije molbe stigle u tom pravcu, nu da su molitelji nakanđno odustali od svoje molbe.

Predsjednik na to završi skupštinu moleć članove, da svaki pojedini uz nastoji oko razvijka društva i tim oko razvijka planinarstva.

Skupština se razidje uz poklik: živio predsjednik!

Članovi hrv. plan. društva g. 1908.

U temeljitelji: Blumauer Makso †

Čanić Gjuro podmaršal

Deželić Gjuro †

Exner Ivan

pl. Galjuf Ljudevit

Hatz Ivo

pl. Josipovich Imbro

Khuen-Hedervary Drag. grof, Kulmer Miroslav grof, Körösköny Vjek. dr.,
Kukuljević Božidar-Sakcinski.

Lenuci Milan, Lihl E. †

Mallin Ivo dr. † Mallin Tošo † Mikulčić Mirko dr.

Novak Ivan

Pongratz Gustav vitez, Prister Guido, Prister Eduard, Preradović Radovan †
Radivojević Jovan, Radković Josip.

Štagl Žiga, Stožir Ivan †

Vranyczany Drag. barun, Vranyczany Ivka bar. † pl. Weiss Emil.

Redoviti: Alter Rudolfo, Ambroš Franjo, Ancel Ivan, pl. Andrassy Ljud. dr., Andrijević Stanko, Antolek Josip, Arnold Franjo, Arnold Gjuro dr. Augustin Gjuro.

Bančić F., Banović Ante, Bartulić Jaroslav, Bartušek Ivan, Bašić Josip, Bedeković Kamilo, Bedeković Dragutin, Benedik Slavko, Benković Ivan, Berger Srećko, Bernardić Ferdo, Betlheim Milan, Birač Dušan, Bogad Siegfried dr., Bošković Ljubo, Bošnjak Karlo dr., Bothe E. F., Broschan Miroslav, Broz Mirko, Brusina Spiridion, Bučar Franjo dr., Budicki Ferdinand, pl. Budisavljević Bude, pl. Burgstaller Remetski Franjo dr., pl. Burgstaller Remetski Janko.

Capek Josip, Capek Dragica, Crnadak Milivoj, Crnađak Gjuro, Cvetišić Vjekoslav, Cvetko Petar, Cvetnić Tomo.

Cačković Vrhovinski Miroslav dr., Čučković Uroš dr.
 Dean Stjepan, Debić Dragutin, Dečak Luka, Dečak Josip, Deutsch Slavko,
 Divković Mirko, Dolovčak Ivan, Drobac Makso, Dupelj Gjuro, Dvojak Vinko dr.,
 pl. Eckel Hektor, Eisner Herman, Eisner Milan, Engelsfeld Dragan, Erny
 Rudolf.

Faller Nikola, Farkaš Robert dr., Ferković Mirko, Ferković Slavko, Fink
 Franjo, Fischbach Robert, Fischer Ignat, Fischer Albert, Flögel Rikard, Frangeš
 Oto dr., Frank Gustav dr., Friedfeld Mavro, Fritsch Leo, Fürst Jacques.

Gamberger Josip, Garapić Petar, Gašparac Ante dr., Gašparin V., Ga-
 vrančić Milan dr., Gimnazija Vukovar*, Gjurgjević Gavro, Gmaz Josip, Gnezda
 Antun, Goglia Antun dr., Goldmann Dragutin dr., Gorjanović Dragutin dr., Grahov
 Janko ml., Granitz Vatroslav, Greiner K., Grgurović Dragutin, Grlić Marija,
 Gremer Feri, Gundrum Fran dr., pl. Guštar Franjo, Guštin Josip, Guteša Vla-
 dimir, Guthard Rudolf, Gutschy Franjo dr.

Hafner Ivan, Hagenauer Ljudevit, Hagenauer Janko, Hager Ladislav, Haj-
 dinjak Milovan, pl. Haladi Franjo, Halbarth Viktorina, pl. Halper Julio, Hangi
 Ivan, Haub Valentin, Herzel Artur, Heinz Antun, Hercezi Iván, Hercog Arnold,
 Herrnheiser Šišman dr., Hinković Hinko dr., Hochsteter Antun, Hoić Ivan dr., Hoffer
 Nikola dr., Hoffman B., Holjac Janko, Höningsberg Leo, Horvat Josip Fran, Hržić
 Velimir Topuski, Hühn Franjo, Hühn Kurt dr.

Ivančan Ljudevit, Ivančević Nikola, Ivković Gjuro dr.

Jakšić Nikodem dr., Jemersić Pavao, Jesensky Koloman, Jordanić Nikola,
 Juričić Ivo.

Kadić Mato, Kallina Gustav, Kanceljak Franjo, Karal Gjuro, Kassovitz Julij,
 Kastl Bernhard, Kern Ante, pl. Kiepac Marcel, Kišpatić Mijo dr., Klein Vjekoslav,
 Klofutar Albert, Kočonda Stjepan, Kodrić Gustav, Kolmar Edmund, Kornicer
 Oskar dr., pl. Kos Tomo, Kosirnik Ivan dr., Kostijal Antun, Kozlović Marko,
 König Vilim, Kralj Stjepan, Krammer Alois, Krausdorfer Bernhard, Krešić Milan,
 Krešić Vladimir, Križ Edo dr., Krušec Janko, Kržić Albin, Kučera Oton dr., Kugli
 Stjepan, Kuhar Alexander dr., Kulmer Alex. grofica.

Langhoffer August dr., Lovrenčević Martin, Lovrenčić Vilim.

Magdić Franjo, Majcen Milan, Majnarić Mijo, Mance Dragutin dr., Manoj-
 lović Gavro dr., Maravić Mile, Marchetti Mirko dr., Marjanović Luka dr., Marg-
 reitner Franjo, pl. Marković Franjo dr., Märten Vjekoslav, Maruzzi G. A.
 Mašek Bosnodolski Drag. dr., Matosović Franjka, Mazzura Šime dr., Mažuranić
 Vlatko, Mayer Makso, Medvedić Rok Paškval, Mihaljinec Milan, Mikić Dra-
 gutin, Milčić Petar, Milender Milan, Miletić Matija, Miletić Stjepan dr., Mileusnić
 Marko, Milinov Svetozar, Mirković Dragutin, Mittelbach Žiga, Modec Radoslav,
 Mohorovičić Andro dr., Mondekar Dragutin, Mrzljak Petar, Mudrovčić Josip dr.,
 Müller Adolf.

Neidhard Dragutin, Neidhard Gjuro, pl. Nikolić Vladimir dr., Nosan Milan,
 Novotni Vjekoslav.

Obad Ivan, Operman Dragutin dr., Oršić Antun, Osek Ivan.

Partaš Ivan, Pasarić Josip, Pazman Josip dr., pl. Pejčić Vatroslav, Pernat Dragutin, Petračić Milan dr., Petroci Dragutin, Pexider-Srića Gustav, Pierotti Luiggi, Pilaj Mijo, Pilar Martin, Pilepić Rudolf, pl. Pisačić August, Pliverić Stjepan dr., Popović Fedor, Bramberger Vlatko, pl. Praunsperger Fileus, Pređojević Albert dr., Prevendar Aurel, Princ Fanika, Prister Vladoj, Pribora Drag.

Rabus Filip, Račić Viktor, Rado Ernest dr., Rado Eugen dr., Rakoczay Šandor dr., Raizner Ljudevit, pl. Rajzner Šandor, Randić Ivo, Rauch Gejza barun dr., Reichl Artur dr., Reich Bela, Rihtarić Gjuro dr., Rogić Ivan, Rogina Antun, Rossi L., Rotter Antun, Rozsaj Desiderij, Rössler Ervin dr., Rusan Josip.

Sabljak Rudolfo, Saletto Franjo, Salopek Marian, Sauer Oskar, Saulik Pavao, Schneider Ivan, Scholz Antun, Schöller Franjo, Schönstein Makso, Schreiner Franjo, Schuster Leon pl., Schürer Gustav, Schwab Hinko, Schwarc Dragutin dr., Schwarc Ljudevit dr., Schwarc Hinko, Seć Alexander, Segen David dr., Senečić Šime, Siebenschein Oskar, Smičiklas Tade, Smrekar Milan, Somek Antun, Sollar Franjo ml., Sorg Filip, Sova Slavoljub, Spitzer Arthur, Spitzer Makso, Spitzer Dragutin, Spitzer Rudolf, Spitzer Egidius, Sporčić Ivan, Sršić Gjuro, Stančić Demeter, Stanislavljević Julio, Starčević Mile dr., Starec Antun, Steiner Makso dr., Stejskal Ferdo, Stiasni Antun, Stožir Vlatko, Stunković Matija, Suk Srećko dr., Supanek Julije, Szabo Franjo, Szentgyörgyi Šandor dr.

Šaban Franjo, Šandor Franjo, Šenoa Mian dr., Šilović Josip dr., Škola Sv. Ivan Žabno, Šlumpf Edm., Šneider Ivan, Špiranec Luka, Špun Strižić Nap. dr., Štagl Ziga, Stiglić Miroslav, Švarc Mirko, Švaglin Janko dr., Švinderman Blaž, Švrljuga Franjo, Švrljuga Šime dr., Šundov Luka, Šutej Ante.

Thaller Ignat dr., pl. Thaller Franjo, Tomanić Marko, Tomšić Julio, Tomšić Ljudevit, Tönčić Dragutin dr., Trauttner Vladoj, Turner Dragutin, Tušetić Albert, pl. Türk Franjo.

Vabić Dragutin, pl. Vančaš Alexander, Vinković Božo dr., Vitanović Zvonimir, Vranešević K., Vrbančić Dragutin, Vrbanić Dragutin, Vučar Julijo, pl. Vučaković Bogdan.

Wagner Ivan ml., Wagner Ivan, Waronig Franjo, pl. Weiss Milan, Wieland Vjekoslav, Winkler Eugen dr., Würth Hinko.

Zagorac Stjepan, pl. Zajc Karmel, Zamečnik Kaspar, Zeininger Beno, Zigmundovsky Rudolfo, Zimmermann Jakša, Zoričić Milovan.

Žugel Leon.

Izvještaj o radu turističkog društva „Liburnia“ u Zadru u godini 1907.

1. veljače imalo je turističko društvo „Liburnia“ glavnu svoju godišnju skupštinu u društvenim prostorijama (Hotel Bristol), na koju pristupiše mnogobrojni članovi, među kojima i N. P. gosp. vojni zapovjednik F. Z. M. Varešanin pl. Vareški.

Iz izvještaja uprave proističe, da se je broj članova znatno povećao, jer

društvo broji danas preko 170 članova. Jedna od najvećih stečevina za društvo je ta, što je upravi uspjelo unajmiti za 20 godina starodrevni manastir Sv. Benedikta na brdu Čokovcu kod Tkona na otoku Pašmanu, gdje je društvo uredilo prvu turističku stanicu u Dalmaciji. Uprava nije štedila ni truda ni troška, da popravi taj prekrasni historijski i umjetnički spomenik.

Osim toga ustupi c. i k. vojna uprava dobrohotno društvu tvrgjavu Sv. Lovrinca u Dubrovniku, o kojoj se sada vode pregovori s društvom za promicanje interesa Dubrovnika, koje je tražilo upravu tvrdjave. Skupština prepusti, da o tome odluči sama društvena uprava, koja će nastojati, da se pitanje riješi prijateljskim putem.

Društvo je pako unajmilo drugi veoma krasni objekt, kaštel Sv. Mihovila na otoku Ugljanu, te je na skupštini ovlastilo upravu, da ga unedi za turističke svrhe.

Društvo raspolaže sada jednom velikom ladjom, koju je društvu ustupila c. i k. ratna mornarica, a skupština je ovlastila upravu, da uzme u pretres pitanje o nabavi jednog parobroda za stalni saobraćaj između Zadra i Sv. Mihovila, odnosno Sv. Benedikta.

Ove će godine društvo prirediti raznih izleta, kao n. pr. do glasovite Modre Šipile na otoku Biševu, na Strašnu Pećinu na Dugom Otoku, na Čakovac i na Sv. Mihovil, pak i na Velebit. Uprava je osobitu pažnju posvetila priredjivanju fotografskih slika najljepših prirodnih krasota Dalmacije nadopunjnjem već postojeće krasne zbirke za skioptikon. Ovako će se sastaviti više serija slika za predstave na skioptikon, koje bi se držale u raznim većim gradovima Europe, da se stranci upozore na prirodne ljepote Dalmacije te ih potakne na posjećivanje naše zemlje. Za tu svrhu uprava se je već obratila na turistički klub u Beču, na hrv. planinsko društvo u Zagrebu i na turistički klub u Sarajevu.

Uprava izjavlja na koncu, da će do malo dana biti gotova panorama Mosor-Planine, izradjena od počasnoga člana Alfonса pl. Pavicha. Izradjuju se i prijevodi monografije o Mosoru, te se je nadati, da će ovo krasno turističko djelo što prije biti štampano.

Skupština prima s odobravanjem na znanje izvještaj društvene uprave. Društveni blagajnik izvješćuje zatim o stanju blagajne u god. 1907., iz kojega proističe, da je društvo imalo prihoda svega 4.436 K 25 fil. a rashoda 3.823 K 86 f. tako, da je na koncu godine ostalo gotovine 612 K 39 fil. Za popravak manastira Sv. Benedikta bilo je do sada potrošeno 3.184 K 55 fil.

Popunjuje se biranjem ispravnjeno mjesto odbornika Burstyna i tajnika Lelasa, koji se je zahvalio, a mjesto njih bi izabran za tajnika Ernest Stipanović, kot. povjerenik, a za odbornika Miho Seberich, domobranski kapetan.

Po tom je uprava danas ovako sastavljena: Predsjednik: Lavoslav Golf, namj. savjet.; potpredsjednik: Don Ante Jagić, nadbiskupov tajnik; tajnik: Ernest Stipanović, kot. povjer.; podtajnik: Grgur Čošić, major; blagajnik: Ljudevit Neumayer, viši kot. povjer.; odbornici: Ferdinand Tepper, viši šum. savj., Osvaldo Bettali, ženijski pukov. u m., Miho Seberich, domobr. kapetan, Hubert knez

Borelić, veleposjednik, Emanuel Nikolić, gimn. profesor; tehnički upravitelj: Josip Pedissich-Domingo, posjed.; tehnički odbornici: Osvaldo Bettali, Miho Seberich, Cyril Ivezović, gradj. savjet.; finansijsko-upravni odbor: Krsto Mazzocco trgovac, Kazimir vit. Abelić de Melada, veleposjed., Krsto Morelli, blag. ver. zav., Dr. Radoslav Pappafava, bilježnik; znanstveni odbor: Dr. Luka Jelić, prof. teologije, Ferdinand Tepper, viši šum. savj., Dr. Erich Bandl, namj. konc., Dr. Gjuro Petranović, zdr. konc.

Skupština je odlučila, da se izabere estetski odbor za izbor slika za skopotikon i drugi odbor, koji ima da se bavi pitanjem nabave automobila, te je prepuštala imenovanje članova tih odbora društvenoj upravi.

S obzirom na velike zasluge oko napretka društva Presvjetle gospode: N. P. gospodina namjesnika Nardelli-a i N. P. gospodina vojnog zapovjednika Varešanina pl. Vareškoga skupština ih jednoglasno izabrao svojim počasnim članovima.

Na koncu skupštine bi izabran naročiti odbor za istraživanje špilja

Naše željeznice.

(Iz Dalmacije.)

U br. 14. splitskoga „Velebita“ izašla je pod ovim naslovom vijest o željezničkim projektima u Dalmaciji. Među ostalim rečeno je, da će se graditi tunel od 12 km. na priključnoj pruzi Knin-Pribudić.

Ova vijest mora da je neispravna ili se pod njome kriju neozbiljne namjere austrijske vlade i zavarava naše općinstvo.

Željeznička gradjevna uprava (za opsjeniti prostotu) u Splitu postoji već preko 4 godine nakon dokončanja i obračunanja svih radnja pruge Split-Sinj.

Ova gradjevna uprava, koja je stojala državu okolo 50.000 K godišnjih, dakle ukupno 200.000 K, nije se bavila drugim već da trasira 40 km. lagane pruge od Cetine (iza Biskoga) do Aržana i mali komad od Knina do Pribudića, od prilike 16 km. Za obje pruge je sasma dogotovljen predprojekat. O pruzi Bisko (Cetina)-Aržano ne treba ništa napominjati, pošto se o gradnji ove zakonom zajamčene i od vladara sankcionirane pruge više ozbiljno ne govori.

Priključak pruge u Hrvatskoj Knin-Pribudić osobito u prvom je dijelu težak i to pod Očestovom, odavde do Pribudića ima manje poteškoća.

Prvih 6 km. vodi od postojeće želj. stanice okolo kninskoga brežuljka, preko potoka Radiljevca u prođor Krke penjući se postepeno sa 23% do Očestova, a odatle su 15% dalje do hrvatske granice.

Početkom studenoga 1907. bila je komisija za reviziju trase na temelju predprojekta izradjena po željezničkoj gradjevnoj upravi u Splitu.

Cijela pruga u prođoru Krke prilično je teška, ima sijaset manjih i većih mostova, te više tunela ispod 300 m. duljine. Ali ne znamo, gdje bi bio taj veliki tunel od 12 km. duljine.

Pri ovoj komisiji se je izaslanik vojne vlasti protivio usponu od 23% od Knina do Očestova i predložio, da se ne prekorači maksimalni uspon od 17%, koji na cijeloj pruzi preko Hrvatske nije bio prekoračen. S bog raznih tehničkih poteškoća gradjevna se je uprava tome protivila, ali je ipak bilo odlučeno, da se uspon snizi do 20%.

U tu svrhu, kao i za izgradnju priključka od Knina do Pribudića ustanovljena je gradjevna sekcija u Kninu. Ova sastoji još uvijek od jedinica tih inžinira. Nur schön langsam! Sekcija ima da snimi dotično da upotpuni potrebiti terrain za preudešenje pruge sa manjim usponom.

Kad se pogleda na kartu generalnog štopa, čovjek mora da se čudi, gdje bi mogao da dodje onaj ogromni tunel? Zašto se ne može da podje nešto više naprama zapadu, da se sa manjim usponom prispije do visoravni pod Očestovom, te zakrene idalje popne? Kada to ne bi išlo, mogao bi se u najgorem slučaju napraviti rov u cijelome krugu, kojega bi duljina iznašala samih 1884 m. kod polumjera od 300 m.

Najteže se je popeti od Knina do Očestova, pošto je razlika visine 140 m. od prilike na 4 i pol kilometra ravnoga spoja. Ipak pruga može da se lijepo razvije na 6 i pol km., za kojih se uspon od 17% može dobiti 110 m. visine. Nadodamo li tome gore napomenuti okružni rov od 1884 m. duljine sa 17% uspona odgovarajući 32 m. visine, to imamo 142.5 m. visine, dakle više nego treba. To bi bilo sa 17% uspona. Vojnička vlast rekbi da pristaje i na maksimalni uspon od 20%, kod kojeg uspona bi trebalo mjesto skoro 8.5 km. samih 7 km. razvoja od Knina do Očestova. Nova bi dakle pruga morala da bude 600 m. od prilike dulja od one u predprojektu, koju duljinu možemo lako dobiti, produživši je nešto više naprama zapadu. Mi ne vjerujemo u tunele od 12 km. niti u nemogućnost izvedenja pruge Knin-Pribudić i bez takovih poteškoća; već ako je istina, da se takove glasine šire, to se jedino tim zavarava neuputeno javno mnjenje i prikriju mačuhinske nakane naše vlade. — Rekbi da je istina, da će pruga Madunić-Metković, ako se izgradi, biti normalne širine a ne uskotračna. Razlog je tome, što tu prugu zahtijeva vojnička vlast, pa bi ista bila samo produljen spoj sa monarhijom preko Knina, Vrlike, Muća, Sinja i Madunića do Metkovića.

Iz ovoga se vidi, bude li se što u Dalmaciji pravilo, da to ne će biti zbog nas, nego zbog vojničkih razloga. Austrija hoće, da u Turskoj gradi željeznice i time izazivlje prugu Radujevac-Sv. Ivan od Medue, koja bi stvorila veliku konkureniju dalmatinskim lukama, a time bi Dalmacija bila bojkotovana od cijelog zaledja, kome je naravno stovarište. Tako bi mi izgubili i posljednju nadu u našu bolju budućnost.

Dalmacija eto može zaviditi Arbaniji, što je pod Turčinom. Mi se moramo zadovoljiti srećom, što smo u okviru jedne evropske velevlasti; to nam je dosta; što će nam željeznica?

„Velebit“.

Wien-Graz.

(Za Dalmaciju.)

Mi smo u podlistku „Velebita“ od 15. veljače upozorili našu javnost na novo turističko društvo za Jadransko more, što se je zasnovalo u štajerskom Gracu, a imalo bi stvoriti i pojedine odsjeke i u našoj Dalmaciji. Tu smo opomnili naše ljudi, neka se ne upisuju u ovo novo poduzeće bahačoga „Dranga“, koje se promeće u stotinu oblika, da promiče interes Hohenzollerna.

Izvor je svemu Berlin, odakle je za nas prva filijalka Beč. Kako sada uvidjamo, filialke se šire i dalje prama jugu. Junkerima i Deutschmeisterima pridružuju se i Jodleri.

Nakon Beča predaje se sada „dalm. izložba“ i u Gracu pod protektoratom grofice Clary, kojoj je gospodin suprug jedan od odličnijih faktora u novom „Touristenvereinu Adria“, što je nazad malo dana počastilo i neke naše ljudi njemačkim pozivima misleći da više ne trebaju. Nijemci nemaju ni toliko obzira, da barem formom prikriju nepristojnost pruskih makinacija pitomim našim zemljama.

Naš smo nekidašnji podlistak zaključili ovim riječima: Dalmatinac je na svom mjestu uvijek, kada to zavisi o njegovim silama.

Ne treba njemu za to alpinskih Gornjaka.

Ovo smo napisali, da upozorimo našu javnost na ovu filialku bečke germanizatorne vlade, što bi ovo naše Jadransko more učinilo pljenom pour le roi de Prusse.

Stoga daleko od svega, što nosi marku Wien-Graz, jer to drugim riječima znači Berlin i Vrešen i sve nesreće teutonske prevlasti.

Društvene vijesti.

Novi upravni odbor. U ovoj godišnjoj glavnoj skupštini hrv. planinarskoga društva 26. travnja izabran bi za godinu 1908. ovaj upravni odbor: predsjednikom Miroslav. grof Kužmer; potpredsjednicima: Lenuci Miljan i Broschan Miroslav; odbornicima: Bošnjak Karlo dr., Broz Mirko, Exner Ivan, Hafner Ivan, Jurić Ivo, Kornicer Oskar dr., Langhoffer August dr., Novak Ivan, Novotni Vjekoslav, Rotter Antun, Sova Slavoljub, Zigmundovsky Rudolfo; u nadzorni odbor: Flögel Rikard, Milčić Petar, Rusan Josip.

Novi upravnici društveni za god. 1908. U prvoj odborskoj sjednici društvenoj, održavanoj 26. travnja t. g., prvi poslove tajničke dr. Kornicer

Oskar, ekonomski Novotni Vjekoslav, blagajničke Exner Ivan.

Novi članovi.

Milinov Svetozar, Krausdorfer Bernard, pl. Schürer Gustav, Tomanić Marko, Čapek Josip, pl. Gustak Franjo, Farkaš Robert dr., Prevendar Aurel, Kastl Bernhard, pl. Kiépach Marcel, Bogađ Siegfried dr., Kassovitz Julijo, Alter Rudolfo, Drobac Makso, Fürst Jacques, Fischer Ignat, Gutschy Franojo dr., Hagenauer Benko, Herzel Artur, Haub Valentín, Hinković Hinko dr., Kanceljak Franjo, Matosović Franjka, Mondekar Dragutin, Mittelbach Žiga, Modec Radoslav, Rado Ernest dr., Rado Eugen dr.,

Rössler Ervin dr., Salopek Marijan, Schuster Leon, Sršić Gjuro, Šandor Franjo, Šlumpf Edmund, Vitanović Zvonimir, Würth Hinko, Žugel Leon, Frangeš Oto dr., Fischer Albert, Jesensky Koloman, Štiglić Miroslav, Turner Dragutin.

Molimo lijepo sve članove planinari društva, lugaru ne poznate, da svoju iskaznicu društvenu svagda nosesa sobom na Sljemenu, jer je nadzorno osoblje na Sljemenu dužno strogo pripaziti na to, da nečlanovi ne zlorabe društvenih prostorija ni inventara.

Još moliti upravnim odboru, da ne traže planinari od lugara, što on bilo po okolnostima može učiniti ili ne smije dozvoliti. Zato je u interesu društva i planinara, da i svaku proturednost svagda namah prijave upravnom odboru (planinarskom društvu).

Planinari, koji noće na Sljemenu, valja da iskaznicu dignu unaprijed kod blagajnika Exnera, pa da ju lugaru predaju, ili da se upišu u knjigu prenoćnika.

Književne vijesti.

Oesterreichische Alpenzeitung donosi u br. 731. do 752. god. 1907. ove rasprave i opise putne: 1. Eine Ersteigung des Crozzon di Brenta von Norden, od Franje Nieberla; 2. Auf die Dent d'Héreus, od dr. Walthera Bergmanna; 3. Ueber den Baeckmasgart, od R. Weitzenböcka; 4. Eine Wanderung in den Bergamasker Alpen, od Fr. Krönera; 5. Der Falkenstein in der sächsischen Schweiz, od Oskara Schustera; 6. Das Täschhorn und seine Hütte, od Ern. Lecherove; 7. Ein Wintertag im Wilden Kaiser, od L. Spätha; 8. Die Mondwand des Hochwanners, od Fr. Nieberla; 9. Im Schlern und Rosengarten, od Fr. Ungethüma; 10. Der Thurnerkamp-Südgrat, od O. Langla; 11. Von der Fünffingerspitze, od Hübela; 12. Auf den Wildgall über den Südostgrat, od Jackschea; 13. Zwerfenberg und Elendberg, od H. Wödla, 14. Aus dem Cordillerenabschnitt Aconcagua-Tupungato, od Fr. Reicherta; 15. Auf meinem Wege zum Patteriol, od K. Grubera; 16. Ueber das Finsteraarhorn von Grindewald Fiesch, od Ed. Gütlia; 17. Matterhorn über den Zmuttgrat, od J. Ittlingera; 18. Die zweite und dritte Ersteigung der Triglav-Nordwand, od G. Jahna.

Oesterreichische Touristenzeitung ima u br. 4 do 24 god. 1907. ove planinarske opise: 1. Eine winterliche Wanderung in den Dolomiten; 2. Eine Ersteigung des Grossen Fermedaturmes, od E. Lorenza; 3. Eine Ueberschreitung des Watzmann, od F. Chlebowskia; 4. Die Amerikareise des öst. Touristenklubs; 5. Die Speckkarspitze und der Halleranger, od W. Fleischmanna; 6. Bergwanderungen in Kärnten, od O. Müllera; 7. Rote Wand und Schafberg, od H. Nägelea; 8. In der Fervallgruppe, od W. Fleischmanna; 9. Maientage am Gardasee, od H. Wilma; 10. Säntis, Jungfrau, Breithorn, od A. Gelbera; 11. Am Weissensee, od J. Soyke; 12. Von der Arperzannerstrasse zum Pragsersee, od J. Mitterhofera; 13. Auf die spanische Sierra Nevada, od W. Bergmanna; 14. Durchs Gesäuse, od W. Mahna; 15. Die Čepaschlucht in den Karawanken; 16. Der Advokatensteig, od M. Pollaka; 17. Bergwanderungen im Sonnwendgebirge, od W. Fleischmanna; 18. Zum Zuckerhütte, od H. Nägelea; 19. Winterfahrten in der lieben Steiermark, od Bauma; 20. Die Noegrotte bei Nabresina, od Perka; 21. Aus der Dachsteingruppe, od Müllera; 22. Herbstfahrt auf den Hochkönig, od Stendnera; 23. Zu Weihnachten auf den Monte Peralba, od Patere.

Geografisch-statistischer Universal-Taschenatlas od prof. Hickmanna, Freitag et Berndt, Beč, 1907. K. 450.

Die Berliner Hütten im Zillertale, 3. izdanje. Beč, 1907. 60 filira.

Alcool et Alpinisme. Resultats d'une enquête faite parmi les alpinistes. Dr. Schnyder, Genève 1907. 43 stranice sa pet slika.

U tom malom djelcu pisac se bavi sa pitanjem, kako djeluju alkoholijska pića na planinara. U tu svrhu nam objavljuje učeni pisac u Bernu, baveći se već mnogo godina tim pitanjem, 578 pisama planinara, koji se svaki na njegov upit u glavnom slažu, da uživanje alkoholnih pića štetno djeluje na krepčinu planinara; tek kao lijek da može momentano korisno djelovati; nikad ne valja alkoholsko piće uzimati protiv žedje, već jedino vode, čaja, kave, kakao i voće bilo friško, bilo kuhan. Ovo praktično stečeno iskustvo pisac i znanstvenim istraživanjem potvrđuje, te je nedvojbeno, da alkohol uzbudjuje i podjaruje živce, nu snagu i ustrajnost ništi. Pisac napokon u osam točaka daje pravila, kojih se svaki planinar ljeti i zimi ima držati, pravila, kojim se valjanost osniva i na praksi i na znanosti.

Ardouin - Dumaret: Voyage en France, région parisienne; tri dijela, svaki po 3 fr. 50, Paris, 1907.

Notte: Essai sur le Monte-negro, Paris, 1907, 6 fr.

F. Furchheim: Die blaue Grotte auf Capri, 11 str. Beč 1907.

Dr. Ed. Richter-Lukas: Beiträge zur Landeskunde von Bosnien und der Hercegovina, iz „Wissenschaftliche Mitteilungen aus Bosnien und der Hercegovina, X. sv. 1907.

K. k. Eisenbahnministerium in Wien: Die neuen österr. Alpenbahnen, 1907.

Theodor A. Ippen: Skutari und die nordalbanische Küstenebene u „Zur Kunde der Balkaninsel“, od dr. C. Patscha, 5. sveska; Sarajevo, 1907.

K. Dieterich: Aus dem Balkanwinkel, 165 str., Leipzig, Amelang, 1907, 2 marke.

Illustrierter Führer durch Bosnien und die Hercegovina od Neufelda i Pojmana, 2. izdanje, Hartleben, Beč 1907, K. 3.30.

Reiseführer auf der Tauernbahn Schwarzach St. Veit-Badgastein od Radio-Radiisa, Beč 1907. Državna štamparija, 1 K.

Die Jungfrau od H. Biendl, Stuttgart i Leipzig, 1907. M. 1.50.

Die Städte geographisch betrachtet napisao Kurt Hassert u zbirci: Natur und Geisteswelt, 163. sv. Teubner, Leipzig 1907. 1.20 mark.

Nach dem Pharaonenlande napisao ilustracijama Viktor Ottmann, Berlin, 1908. 6 maraka.

Die Slaven von Molise¹⁾ napisao Baldacci u časopisu: Globus. 92. sv.

Raznice.

Ispod Triglava sagradilo je bečko ministarstvo za poljodjelstvo prošloga ljeta novi kočnik, koji vodi pod Triglav. Cesta je devet i pol kil. dugačka, te polazi iz Krnice kod Bleda preko Zaternika

u Mrzli Studenac. Osim toga je i njem. društvo D. u. öst. Alpenverein ljetos izgradilo komad novoga puta do sedla Krme.

Godine 1908. ima se iz Rudnogpolja nad Korišicom do Jezerca izgraditi nov

put, koji će znatno kraći biti od sada njega. Ako prema tomu kreneš iz Bleđa kolima u 4 sata jutrov, možeš biti u 5 i pol u Zaterniku, u 6 i pol u Mrzlot Stu-dencu, a u 7 i pol u Rudnopolju. Odavle se može onda pješice preko Jezerca i Krme novim putom za tri do četiri sata — recimo do 11 ure — lahko doći na Kredaricu pod sam Triglav.

Sto se pripovijeda o kralju Beli IV. na otoku Cresu? Nasuprotni samostana diže se ispod Visa na Cresu kao jastreb mjesto Beli; mjesto Beli (Caisole) stoji na priličnom brežuljku. Cres je u opće čaroban, ali od kraja belskog upravo je divlje romantičan. Sama obala kod Beloga upravo je okomita, pa da se ispod čovjeka samo kamečak odvali, eto ga u dubini morskih valova. U Belom stoji još od mletačkoga gospodstva tvrdja. Sačuvana je kula, u kojoj stanovahu vlastela Petrisi; sačuvana su vrata na kuli te nešto zidina. Našlo se tuda i rimske starine, po čemu zaključuju, da je bila rimska kolonija. Puk je posve hrvatski. Matice počinju g. 1570, a pisane su glagolicom sve do konca 18. stoljeća. U Beli ima kuća seljačka, o kojoj puk pripovijeda, da je za svog bijega u njoj stanovao kralj Bela IV. Ovu priču pripovijeda sam narod. Ako je tako, onda bismo imali sačuvanu tradiciju o boravku kralja Bele IV. na otoku Cresu, a ime mjesa Beli bilo bi dobilo od kralja Bele, koji je bježeći ispred Tatarsa sa Kalnika kraj Križevca dospio god. 1242. na hrvatske otoke. (Iz Hrvata).

Željeznica na Mont-Blanc živo napreduje. Grade ju franceski mјernici. Već je željeznica do Mont Lachat gotova. Od Mont Lachat vodit će stanice: Rognes, Tête Rousse, Aiguille du Gouter i Dôme du Gouter dalje na vrh Mont-Blanca. Polovica te željeznice ići će većinom proro-

vima postrance otvorenim (galerijama). Na sam vrh vodit će zatvoren prorok, koji će štititi od svagdanjih teških usova (lavina). Dok se željeznica na sam vrh ne sagradi, služit će staza ili sanjik do vrha. Željeznica će se električki voditi, strmina neće veća biti od 1:5, pa će prema tomu željeznica prevaljivati za sat tek 6—8 km. Dnevne ići će 12 vlakova, osoba plaćat će 40 franaka. Troškovi te željeznice proračunani su na 140 milijuna maraka.

Za željeznicu na Triglav izdalо je bečko ministarstvo koncesiju; ishodište bi joj bilo Bohinska Bistrica.

Najbolje ćeš sada putovati iz Zagreba do Trsta i u Italiju, Mletke, Milan pa prama Rimu, željeznicom ovako: Odlazi sa južnog kolodvora u 10.26 u večer, iz Zidanog mosta u 2.07 noći, pa si u Trstu 6.30, u Mletcima (preko Cervignana, blizu glasovite Aquileje) 9.46 u jutro, u Milianu 3.05 po podne, a u Rimu u 10.35 u večer.

U Bohinskoj Bistrici pod Triglavom otvoren je 1907. godine hotel Triglav sa 40 osoba.

U Jesenica ma (Assling), gdje se Nijemci silno naprežu za planinarsko gospodstvo, ima danas mnogo gostionica, premda je malo seoce, i to: Kolodvor, Mesar, Tancar, Triglav, Klinar, Hrovat, Pošta Golica (Višner); ovaj stoji već u selu Plavžu (Bleiofen), koje je četvrt sata udaljeno od Jesenica prema Golici. Osim toga ima i onkraj Jesenica gostionica. Najbolji i moderni je Triglav sa kavanom, koji bi mogao stajati u veliku gradu. Na uzlazu u Sv. Križ i na Golici leži skromni Višner. Od Višnera na Planinu ili Sv. Križ (950 metara) ima uru hoda, do Kadilnikove kuće, na vrh Golice, ima tri i pol ure hoda, a na Rovču (1779 metara) tri ure.

Sadržaj: Zibonoga. Napisao Grgo Petković. — XXXIII. glavna skupština hrv. planinarskoga društva u Zagrebu. — Članovi hrv. plan. društva god. 1908. — Izvještaj o radu turistič. društva „Liburnia“ u Zadru u g. 1907. — Naše željeznice. — Wien-Graz. — Društvene vijesti. — Književne vijesti. — Raznice.